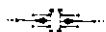

Tenei ano tetahi kupu mo nga wahi i hanga. Kei waho rawa te maramatanga; kei raro o te maramatanga, ko te kikorangi; kei raro o te kikorangi ko te tuawhenua. I pera ano te tikanga mo te hanganga i nga kai-noho o aua wahi. I matua hanga nga mea whakamarama, i mutu hoki te mahi ki te tangata. ara i timata te mahi i tawhiti rawa, i whakatepe hoki te whakatatanga mai, tae rawa mai ki te tangata.

I te wa i whakaohokia ai a Mohi e te Wai-rua Tapu ki te tuhituhi i ana pukapuka, e karakia whakapakoko ana te nuinga o te tangata i te ao. I penei ai te korero mo te hanganga i nga mea katoa kia kitea ai e te tangata te kuare o te karakia ki te whakapakoko. I hangaia e te Atua nga wahi katoa, kaore hoki he wahi i waho o nga wahi i hanga i nga ra e toru. I hangaia ano hoki e ia nga mea katoa e kitea ki aua wahi. Heoi he tikanga kuare ta te tangata e karakia ana ki te mea hanga, e wareware ana ki te Kai-hanga. Rom i, 25. Tena ko tenei, ko te tikanga pai kia titiro tatou ki nga mea i hanga, kia mahara hoki ki te Kai-hanga, kia karakia ki a Ia. Rom i, 20.

HE RETA.

NA TE KINGI MANGUMANGU.

Peteriemu. Toro, Awherika.

Peperu 1, 1897.

Ki oku hoa aroha, nga Kaumatua o te Hahi i Uropi.

E nui ana taku tangi atu kia koutou i roto i to tatou Ariki i a Ihu Karaiti, i mate nei mo tatou ki runga i te ripeka kia meinga ai tatou hei tamariki ma te Atua. E hoa ma, kei te pehea koutou?

Ko Tauti (Rawiri) Kahama ahau, ko te Kingi o Toro. Te take i timata ai au te korero kia koutou kia tino matatau ai koutou ki au.

Na te Atua na to tatou Matua i homai te Kingitanga o Toro ki a au, kia whakahaere a ahau i runga i tona Ingoa, na reira, e nga tuakana e nga teina, i tuhituhi atu ai kia koutou, he inoi kia mahara koutou ki au, kia inoi mo'u i ia ra i ia ra, i nga ra katoa.

E tino whakamoemiti ana au ki te Ariki mo nga kupu o nga Rongopai i haria mai nei e Ia ki toku whenua, a ko koutou e oku tuakana, e whakapai ana ahau, mo te tononga mai i nga Kai-whakaako kia haere mai ki konei ki te whakaako i a matou ki enei kupu tino atahua.

Na tenei ka mea atu ahau kia koutou e tino

hihia ana ahau, ma te Atua ahau e whakakaha ki te whakahaere i nga mea katoa o tenei whenua Mona anake, kia mohio ai toku iwi ko Ihu Karaiti te Kai-whakaora o nga whenua katoa, a ko Ia te Kingi o nga kingi katoa. Na reira, e hoa ma, ka mea atu ahau ki a koutou kua hangaia e ahau he whare-karakia tino nui ki toku tino Taene, a kua huaina e matou te ingoa ko "Hoani."

He nui te tangata e haere mai ana i ia ra i ia ra, ki te whare-karakia ki te ako i nga kupu o 'Te Ora,' e eke ana pea ki te 150. Engari hei nga Ratapu tino nui atu te tangata ki te haramai ki te koropiko ki te Atua ki to tatou Matua i roto i tona Hahi Tapu, a ki te whakamoemiti ki a Ia. Ka whakaatu atu ahau ki a koutou, kei nga kaari e tata mai ana kua hangaia e matou, e ono nga whare-karakia. Kaha atu te minamina o tenei iwi ki te 'Taro o te Ora,' he maha e mate ana i roto i o ratou hara, no te mea kaore ratou e rongongo ana i te Rongopai. Ko nga kai-whakaako he ruarua. Ko te hunga e hihia ana he tokomaha. Na konei ra, e hoa ma, e aku hoa aroha, kia aroha mai ki taku iwi, e noho atu nei i roto o te pouritanga kaha; kaore ratou e mohio ki te wahi e haere ai ratou.

E hihia ana ano au ki te whakaatuatu ki a koutou he tino nui atu nga iwi e tata ana ki toku kingitanga, kaore e mohio ki te Atua--- a Apakono, a Apamapa, a Apahoko, a Apahakara, a Apahongokara. a Apenga me toa tini noa iho kei roto i te pouritanga. Kua rongongo matou kua tae mai he wahine pakeha ki Ukanata; otira, e hoa ma, ina te whenua kei te tangi ki te wahine, kia haere mai ki te whakaako i o matou wahine. Tino nui atu taku hihia kia haere mai ratou.

A e nga hoa, awhinatia mai matou ki a koutou inoi i nga ra katoa. E hihia ana ahau kia rite taku whenua ki te Rama, kaore nei e mate, i roto i tenei whenua o te pouritanga. He hihia ano toku kia whiwhi hoa ahau i Uropi, no te mea e kotahi ara tatou i roto i a Karaiti Ihu i to tatou Kai-whakaora. Hei kora ra e aku hoa aroha. Kia tata a Ihowa kia koutou i a koutou whakaarotanga katoa.

Na to koutou hoa e aroha nei ki a koutou i roto i a Ihu,

na Tauti Kahama.

No Mache 15, 1896 i iriria ai a Kahama, Kingi o Toro. He tangata kaha, matau. I tata ki te ono puutu tona roa. Tirotia ana kupu. Kei te penci ranei te kaha o tatou rangatira Maori? No muri noa nei te iwi o tenei tangata i rongongo ai i te Rongopai, ko tatou